

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน : การประยุกต์ใช้
วิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณ

The Synthesis of Research on Student Care and Support Systems :
An Applying of Meta – analysis

สุภาวดี สมบัติ¹ และ ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) สร้างสมการพยากรณ์ดัชนีมาตรฐานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 3) สังเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวนทั้งหมด 80 เล่ม การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 การสำรวจงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ระยะที่ 2 การสร้างสมการพยากรณ์ดัชนีมาตรฐานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระยะที่ 3 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการสังเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวนทั้งหมด 80 เล่ม ได้ค่าดัชนีมาตรฐานรวมทั้งหมด จำนวน 581 ค่า ตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปรับแก้สูงสุด คือ ตัวแปรประเภทของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม
2. ตัวพยากรณ์ที่ดีของค่าดัชนีมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าดัชนีมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือเรียนมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (0.789) ซึ่งสามารถทำนายค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 47.90 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.696 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ควรมีการศึกษา ส่งเสริม และติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริม ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

คำสำคัญ การสังเคราะห์งานวิจัย, การวิเคราะห์ห่อภิมาณ, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

---

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
17/1 ซอยธรรมวิถี 10 ถ.ธรรมวิถี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000 Email: servicespm29@gmail.com

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี : อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

The purposes of this research were 1) to synthesize the characteristics of researches on the student care and support system, 2) to construct a predictive equation index of the student care system, and 3) to synthesize the suggestions for the student care system. The population were 80 research reports that selected by using the criterion of this research. The study was conducted in three phases. Phase 1: a survey of the researches. Phase 2: constructing the predictive equation of effect size for the student care system. Phase 3: synthesizing suggestions for the student care system.

The research findings were as follows:

1. A synthesis of the characteristics of the researches on student care systems showed that the 80 finished researches had 581 standard indices, student care systems most, the variables with effect on modified correlation coefficient most were: a questionnaire instrument
2. Good predictors of the standard index on student care systems revealed that the factor with effect on the standard index most was administrators (0.789). These could predict the effect size 47.90%, with multiple correlation coefficient value 0.696, and with statistical significance at level .05.
3. It was suggested for development of the student care system, that the Educational Service Area Office and schools should study, promote and follow up to evaluate the student care system continually together with conducting a study looking into the supportive factors and possible obstacles which may affect success of the student care system in order to use the data for developing the student care system.

Keywords Synthesis of Research, Meta-analysis, Student Care and Support Systems

บทนำ

ความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัย นงลักษณ์ วิรัชชัย และคนอื่น ๆ (2553 : 22-23) สรุปไว้ว่ามีความสำคัญในฐานะเป็นกิจกรรมสำคัญที่นักวิจัยทุกคนต้องทำ อันจะเอื้ออำนวยให้ศาสตร์ทุกสาขาวิชาเกิดการสังเคราะห์ความรู้ การสังเคราะห์งานวิจัยในอดีตทำให้ได้แนวทางการทำวิจัยต่อยอดอันจะเกิดความรู้ใหม่ และการสังเคราะห์เชื่อมโยงงานวิจัยที่ทำใหม่กับงานวิจัยในอดีต ทำให้ตอบได้ว่างานวิจัยที่ทำใหม่มีส่วนสร้างเสริมความรู้เดิมตรงจุดไหนและอย่างไร อันมีผลทำให้เกิดการสังเคราะห์เพิ่มพูนความรู้ใหม่ นอกจากนี้ยังทำให้วงการวิจัยตื่นตัว และมีความพยายามในการพัฒนาวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยให้สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงงานวิจัยด้านการพัฒนาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีงานวิจัยของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาได้ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีจำนวนและทิศทางเป็นอย่างไร มีองค์ความรู้หรือสารสนเทศสำคัญสำหรับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไรบ้าง

ด้วยเหตุนี้ การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งนำเสนอองค์ความรู้หรือสารสนเทศสำคัญสำหรับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลืออย่างมีระบบ โดยการสังเคราะห์งานวิจัยของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ตีพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2556 เพื่อสังเคราะห์ให้ข้อมูลสรุปที่สำคัญรวม 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก เพื่อให้ทราบลักษณะและข้อสรุปหรือภาพรวมเกี่ยวกับผลการวิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และประการที่สอง

เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ข้อสรุปความรู้ในด้านนี้ได้มาจากการสังเคราะห์เปรียบเทียบงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันว่า ผลการวิจัยแตกต่างกันเนื่องจากคุณลักษณะใดของงานวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่ข้อค้นพบจากการวิจัยภายใต้เงื่อนไขและบริบทการวิจัยที่แตกต่างกัน อันเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการการสังสมเพิ่มพูนความรู้ใหม่ และสนองความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่พิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2548–2556
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ค่าดัชนีมาตรฐานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม
4. เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นรายงานวิจัยการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือปริยญาานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ในแต่ละปีในช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2556 และเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณที่มีผลการวิจัยสมบูรณ์เพียงพอที่จะนำมาสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณได้

2. การวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ ตามแนวคิดของ Glass, McGaw, & Smith (1981) และ Hunter, Schmidt, & Jackson (1982) ในการประมาณค่าขนาดอิทธิพล เพราะสูตรดังกล่าวสามารถใช้ได้กับงานวิจัยที่มีรูปแบบการทดลองแตกต่างกันทุกแบบแผนการวิจัย และมีสูตรในการปรับเปลี่ยนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกรูปแบบจากงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มาเป็นค่าขนาดอิทธิพลได้

3. ตัวแปรในงานวิจัย ตัวแปรในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ 2 กลุ่มตัวแปร และตัวแปรตาม 1 กลุ่มตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 คุณลักษณะของงานวิจัย

3.1.2 ปัจจัยด้านการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้มีประชากรเป็นงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2548–2556 จำนวน 80 เล่ม โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยที่สำคัญ คือ แสดงค่าทางสถิติที่สามารถนำมาใช้สำหรับการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลของผลการวิจัยได้ ตัวแปรและข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย และตัวแปรตาม คือ ค่าขนาดอิทธิพลซึ่งมาจากงานวิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 4 ชุด คือ (1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (2) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่ม (3) แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยระดับสมมติฐาน (4) แบบบันทึกข้อเสนอแนะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดย (1) สํารวจรายชื่อรายงานวิจัย วิทยานิพนธ์/ปริญญาโทที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากระบบสืบค้นฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยรายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ดังกล่าวตีพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2556 (2) ผู้วิจัยพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยว่าตรงกับคุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนดไว้หรือไม่ หากตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกงานวิจัยนั้นไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดรหัสงานวิจัยแต่ละเล่ม (3) ผู้วิจัยทำการประเมินคุณภาพงานวิจัย แล้วทำการบันทึกผลการประเมิน ลงในแบบการประเมินงานวิจัย (4) ผู้วิจัยอ่านรายงานที่คัดเลือกมาได้อย่างละเอียด แล้วทำการบันทึกข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะงานวิจัยและค่าสถิติต่างๆ ลงในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และ (5) จัดเตรียมแฟ้มข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูล โดย (1) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรกำกับที่ใช้อธิบายค่าขนาดอิทธิพลที่ปรับแก้ (2) การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์สรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตัวแปรค่าขนาดอิทธิพล ด้วยตัวแปรด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ การวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลลัพธ์ (3) การจัดทำข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 2) ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้มีประชากรเป็นงานวิจัยการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือปริญญาโทในระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2556 จำนวน 80 เล่ม โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยที่สำคัญ คือ แสดงค่าทางสถิติที่สามารถนำมาใช้สำหรับการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลของผลการวิจัยได้ ตัวแปรและข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและตัวแปรตาม คือ ค่าดัชนีมาตรฐานซึ่งมาจากการวิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วยการใช้การวิเคราะห์หोगิมาณเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มี 4 ชุด คือ (1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (2) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่ม (3) แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยระดับสมมติฐาน (4) แบบบันทึกข้อเสนอแนะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

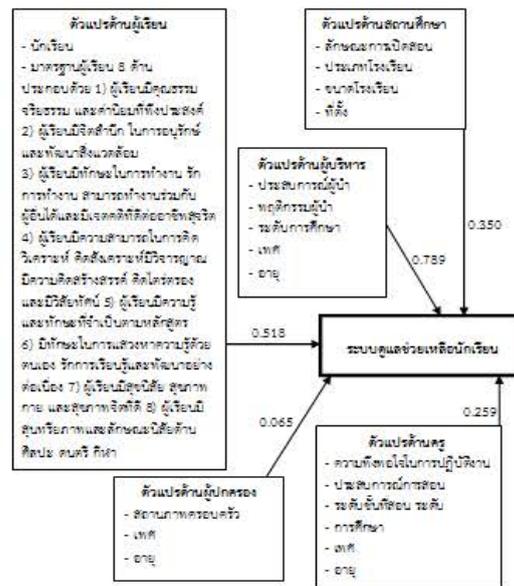
การเก็บรวบรวมข้อมูล โดย 1) สํารวจรายชื่อรายงานวิจัย วิทยานิพนธ์/ปริญญาโทที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากระบบสืบค้นฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยรายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ดังกล่าวตีพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2556 2) ผู้วิจัยพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยว่าตรงกับคุณสมบัติที่กำหนดไว้หรือไม่ หากตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการจึงคัดเลือกงานวิจัยนั้นไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดรหัสงานวิจัยแต่ละเล่ม 3) ผู้วิจัยทำการประเมินคุณภาพงานวิจัย แล้วบันทึกผลการประเมินลงในแบบการประเมินงานวิจัย 4) ผู้วิจัยอ่านรายงานที่คัดเลือกมาได้อย่างละเอียด แล้วบันทึกข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะงานวิจัยและค่าสถิติต่างๆ ลงในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และ 5) จัดเตรียมแฟ้มข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล โดย 1) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรกำกับที่ใช้อธิบายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้ 2) การสร้างสมการพยากรณ์ค่าดัชนีมาตรฐานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าดัชนีมาตรฐานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าดัชนีมาตรฐานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) การวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรต้น 6 ตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม 7 ตัวแปร 4) การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 1) การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 2) การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2548–2556 พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวนทั้งหมด 80 เล่ม มีจำนวนหน่วยการทดสอบ 581 หน่วย หรือมีค่าขนาดอิทธิพล จำนวน 581 ค่า ตัวแปรตามที่น่าสนใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด คือตัวแปรเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 469 ตัว

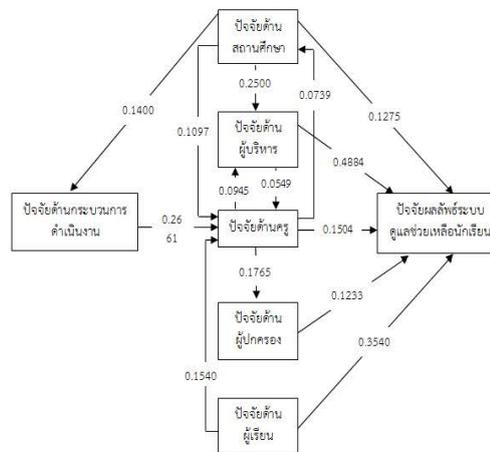
2. ตัวพยากรณ์ที่ดีของค่าดัชนีมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และปัจจัยด้านคุณภาพผู้เรียน สามารถทำนายค่าคุณภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ร้อยละ 47.90 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.696 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การวิเคราะห์อิทธิพลโมเดลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีอิทธิพลต่อค่าขนาดอิทธิพลปรับแก้สูงสุด คือ ตัวแปรด้านผู้บริหาร มีค่าอิทธิพล เท่ากับ 0.789 และผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรต้น 6 ตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม 7 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากที่สุด คือ ตัวแปรปัจจัยด้านผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรปัจจัยผลลัพธ์ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (0.4884) รองลงมา คือ ตัวแปรปัจจัยด้านผู้เรียน ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของค่าดัชนีมาตรฐานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลลัพธ์ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยมาพัฒนาโมเดลตามสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยใช้วิธีของ Shadish (1996 : 47-65) วิธีการวิเคราะห์ที่ข้อมูลใช้การจัดกลุ่มค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากผลการวิจัยแล้วหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก แต่ละกลุ่มมาเสนอเป็นโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูลตอนนี้ได้มาจาก ผลการวิเคราะห์ทั้งหมดหมู่ ตัวแปรต้น 6 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) ปัจจัยป้อนด้านสถานศึกษา 2) ปัจจัยป้อนผู้บริหาร 3) ปัจจัยป้อนด้านครู 4) ปัจจัยป้อนด้านผู้ปกครอง 5) ปัจจัยป้อนด้านผู้เรียน และ 6) ปัจจัยกระบวนการดำเนินงาน การจัดหมวดหมู่ตัวแปรตามทั้งหมด 7 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) ปัจจัยผลลัพธ์ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน 2) ปัจจัยผลลัพธ์ด้านสถานศึกษา 3) ปัจจัยผลลัพธ์ด้านผู้บริหาร 4) ปัจจัยผลลัพธ์ด้านครู 5) ปัจจัยผลลัพธ์ด้านผู้ปกครอง 6) ปัจจัยผลลัพธ์ด้านผู้เรียน และ 7) ปัจจัยผลลัพธ์ด้านกระบวนการดำเนินงาน พบว่า ผลการวิเคราะห์ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรต้น 6 ตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม 7 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากที่สุด คือ ตัวแปรปัจจัยด้านผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรปัจจัยผลลัพธ์ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (0.4884) รองลงมา คือ ตัวแปรปัจจัยด้านผู้เรียนที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรปัจจัยผลลัพธ์ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (0.3540) และตัวแปรปัจจัยด้านครูที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรปัจจัยผลลัพธ์ด้านกระบวนการดำเนินงาน (0.2661) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามน้อยที่สุด คือ ตัวแปรปัจจัยด้านสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรปัจจัยผลลัพธ์ด้านครู (0.0945)

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม

3. การจัดทำข้อเสนอแนะการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รายละเอียดการนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

3.1.1 หลักการที่ใช้สำหรับการจัดทำข้อเสนอแนะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การนำภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ให้แก่เด็กและเยาวชนทุกคนและเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบที่ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุข

3.1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งอย่างเป็นระบบอย่างเห็นเป็นรูปธรรมและให้มีคุณภาพมาตรฐานตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รายละเอียดการนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

3.2.1 ข้อเสนอแนะด้านสถานศึกษา โรงเรียนควรมีการจัดอบรมหรือจัดทำคู่มือให้ความรู้ มีการสร้างเครือข่ายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2.2 ข้อเสนอแนะด้านผู้บริหาร ผู้บริหารมีการกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีและควรสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

3.2.3 ข้อเสนอแนะด้านครู ครูควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายและจัดอย่างต่อเนื่องให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาอย่างเต็มที่

3.2.4 ข้อเสนอแนะด้านผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรให้ความรัก ความเข้าใจ รวมถึงใช้เวลาใส่ใจรายละเอียดต่อบุตร เปิดใจกว้างรับฟังข้อเท็จจริงหรือข้อเสนอแนะจากครูอาจารย์ที่มีต่อบุตร

3.2.5 ข้อเสนอแนะด้านผู้เรียน ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

3.2.6 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการ ควรมีการจัดทำแผนงานที่เป็นระบบโดยใช้กระบวนการ PDCA เข้ามาใช้ในการดำเนินงาน และใช้ได้ตามข้อกำหนดที่มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

การเสนอการอภิปราย ผลการวิจัยในตอนนี้อย่างเป็น 3 ประเด็น คือ 1) การเป็นตัวแทนและความพอเพียงของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ 2) คุณภาพของงานวิจัย ที่นำมาสังเคราะห์ และ 3) ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ดังสาระต่อไปนี้

1. ความเป็นตัวแทนและความพอเพียงของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ แม้จะมีจุดเด่นที่สามารถตอบคำถามวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หรือประเด็นภายใต้เงื่อนไขหรือสถานการณ์ที่แตกต่างกันตามลักษณะตัวแปรกำกับ (Moderators) แต่ก็มีข้อจำกัดด้านผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีขอบเขตจำกัด ตามขอบเขตของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ดังนั้นการสำรวจและคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมากกิจกรรมหนึ่ง และนักสังเคราะห์งานวิจัยต้องตรวจสอบความเป็นตัวแทน (Representativeness) และความพอเพียง (Sufficiency) ของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ด้วย

เมื่อพิจารณาความเป็นตัวแทนของงานวิจัยทั้ง 80 เรื่องในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยเชิงปริมาณ 80 เรื่องเป็นงานวิจัยที่ผลิตงานวิจัยกระจายตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 – 2556 และกระจายตามมหาวิทยาลัยทั้ง 24 แห่ง ขอบข่ายของงานวิจัยครอบคลุมเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านบริบทของกรวิจัยประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง แบบแผนการวิจัยมีตั้งแต่แบบแผนการการเปรียบเทียบและสหสัมพันธ์ กล่าวได้ว่าลักษณะเนื้อหาและปริมาณของงานวิจัยมีความเป็นตัวแทนของประชากรงานวิจัยด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เมื่อพิจารณาความพอเพียงของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ด้านหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) การวิจัยครั้งนี้มีหน่วยการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับเล่งงานวิจัยเฉพาะงานวิจัยเชิงปริมาณเท่ากับ 80 เล่ม และมีหน่วยการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพชุดการทดสอบสมมุติฐานทั้งแบบชุดการทดสอบเปรียบเทียบและสหสัมพันธ์ จำนวน 581 ค่า จำนวนหน่วยการวิเคราะห์นั้นว่ามากพอสำหรับการวิเคราะห์สถิติขั้นสูงทุกชนิด (Hair and others 2006 : unpagued, อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552 : 40) เมื่อพิจารณาความพอเพียงของงานวิจัยทั้ง 80 เรื่อง มีขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมกันทั้งหมดเท่ากับ 22,394 คน นับว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ที่เป็นตัวแทนที่พอเพียงของเอกภพ (Universe) หรือประชากรของกลุ่มประชากร (Population of Population) ในการสังเคราะห์งานวิจัย ให้ได้ข้อค้นพบจากการสังเคราะห์ที่น่าเชื่อถือได้

2. คุณภาพของงานวิจัย ที่นำมาสังเคราะห์

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่มีคุณภาพระดับปานกลางถึงสูง ควรส่งเสริมพัฒนางานวิจัยให้มีคุณภาพสูงเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนใหญ่งานวิจัยจะใช้การออกแบบงานวิจัยแบบเปรียบเทียบ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ใช้วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษา รองลงมาวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ ตามลำดับ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ที่ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพระดับดี เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้งานวิจัยมีคุณภาพในระดับค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่า หากใช้เครื่องมือในการวิจัยที่มีคุณภาพในระดับดี ถึงดีมาก จะมีผลต่อระดับคุณภาพงานวิจัยด้วย งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ใช้สถิติในการวิเคราะห์งานวิจัยเป็นสถิติประเภท t-test Dependent, t-test, ANOVA, รองลงมา Content Analysis, Descriptive Stat, ซึ่งทำให้งานวิจัยมีคุณภาพในระดับค่อนข้างสูง แต่มีข้อสังเกตว่างานวิจัยที่ใช้สถิติขั้นสูง ได้แก่ สถิติ ANOVA นั้น ทำให้งานวิจัยมีคุณภาพในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูง แต่ยังพบงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำนวนน้อย ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการพัฒนางานวิจัยที่ใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มขึ้น

3. ผลการวิเคราะห์อภิमान

การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลการวิเคราะห์อภิमानนี้แยกนำเสนอเป็น 3 ประเด็น

1) ข้อจำกัดของผลการวิเคราะห์อภิमान 2) ผลการวิเคราะห์ที่มีความหลากหลาย และลุ่มลึก 3) ขอบข่ายของข้อค้นพบจากการวิเคราะห์อภิमानที่เป็นข้อเสนอระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อจำกัดของผลการวิเคราะห์อภิमान ผลวิเคราะห์อภิमानครั้งนี้ยึดกรอบแนวคิดจากทฤษฎีและเอกสารงานวิจัย เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์โดยมีปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวม 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มตัวแปรด้านสถานศึกษา 2) กลุ่มตัวแปรด้านผู้บริหาร 3) กลุ่มตัวแปรด้านครู 4) กลุ่มตัวแปรด้านผู้ปกครอง 5) กลุ่มตัวแปรด้านผู้เรียน และ 6) กลุ่มตัวแปรด้านกระบวนการดำเนินงาน เมื่อวิเคราะห์ลงในรายละเอียดโดยใช้สถิติขั้นสูง มีการจัดประเภทตัวแปรใหม่ เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุรวม 5 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) กลุ่มตัวแปรด้านสถานศึกษา 2) กลุ่มตัวแปรด้านผู้บริหาร 3) กลุ่มตัวแปรด้านครู 4) กลุ่มตัวแปรด้านผู้ปกครอง และ 5) กลุ่มตัวแปรด้านผู้เรียน ทำให้ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเด็นที่ 2 ผลการวิเคราะห์ที่มีความหลากหลาย และลุ่มลึก ตามหลักการวิเคราะห์อภิमान ผลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์อภิमानมีความหลากหลาย และลุ่มลึกมากกว่าผลรวมของผลงานวิจัยทุกเรื่อง ที่นำมาสังเคราะห์ เพราะผลการวิจัยแต่ละเรื่องให้ค่าขนาดอิทธิพล อันเป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยเท่านั้น แต่ผลการวิเคราะห์อภิमानนอกจากจะให้ค่าสรุปของค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยทุกเรื่องแล้ว ยังให้เงื่อนไข (Condition) หรือข้อค้นพบเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรกำกับ (Moderating Variables) ว่าค่าขนาดอิทธิพลเหล่านั้นแตกต่างกันเนื่องมาจากตัวแปรกำกับที่เป็นคุณลักษณะงานวิจัยอะไรบ้าง และข้อค้นพบเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรกำกับนี้ นำไปสู่สารสนเทศเกี่ยวกับอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปรับและตัวแปรต้นหรือตัวแปรจัดกระทำ ที่มีต่อตัวแปรตามด้วย เมื่อพิจารณาข้อค้นพบที่ได้จากผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์อภิमानในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าจากงานวิจัยเชิงปริมาณที่นำมาสังเคราะห์รวมทั้ง 80 เรื่อง ให้ค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมดรวม 581 ค่า หลังจากปรับแก้ความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรแล้ว ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.110 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.248 และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าความแตกต่างระหว่างค่าขนาดอิทธิพลเหล่านั้นเกิดขึ้นเนื่องมาจากตัวแปรกำกับชนิดใดบ้าง ปรากฏผลว่าค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด 581 ค่า เมื่อนำมาวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวน พบว่ามีตัวแปรกำกับที่เป็นตัวแปรจัดประเภททำให้เกิดความแตกต่างถึง 25 ตัวแปร ผู้วิจัยคัดเฉพาะตัวแปรกำกับที่สำคัญ 16 ตัวแปร มาวิเคราะห์ยืนยันตามการวิเคราะห์อภิमानด้วยวิธีของ Hunter (Hunter, Schmidt and Jackson, 1982 : unpagged, อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย 2542 : 87) และเมื่อวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย พบว่ามีตัวแปรกำกับที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องและตัวแปรจัดประเภทที่เปลี่ยนเป็นตัวแปรดัมมี 16 ตัวแปร ที่ทำให้เกิดความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล และตัวแปรกำกับทั้ง 16 ตัวแปร

อธิบายคุณภาพงานวิจัยได้ร้อยละ 33.40 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.578 พบว่ามี 8 ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตั้มีเพศของผู้วิจัย ตัวแปรจำนวนหน้าทั้งหมด ตัวแปรตั้มีวัตถุประสงค์การวิจัยแบบศึกษา ตัวแปรตั้มีวัตถุประสงค์การวิจัยแบบประเมินหรือหาความสัมพันธ์ ตัวแปรจำนวนเครื่องมือ ตัวแปรตั้มีประเภทของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ตัวแปรตั้มีประเภทเครื่องมือของงานวิจัยแบบทดสอบหรือแบบสัมภาษณ์ ตัวแปรตั้มีงานวิจัยที่มีประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล Content Analysis ส่วนตัวแปรที่เหลืออีก 8 ตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยไม่แตกต่างจากศูนย์ กระบวนการวิเคราะห์ทั้งหมดนี้ทำให้ได้ข้อค้นพบที่หลากหลายและลุ่มลึก นับเป็นข้อค้นพบที่ชี้แจงถึงแนวทางในการวิเคราะห์ต่อเนื่องเพื่อหารายละเอียดว่า ตัวแปรกำกับประเภทใดและค่าของตัวแปรกำกับเท่าใดที่ค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าสูงสุดและต่ำสุด รวมทั้งชี้แนะถึงแนวทางการวิจัยต่อไปในอนาคต ในการศึกษาอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกำกับเหล่านี้กับตัวแปรต้น/ตัวแปรจัดกระทำ ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรระบบดูแลช่วยเหลือต่อไป

ประเด็นที่ 3 ขอบข่ายของข้อค้นพบจากการวิเคราะห์อภิमानที่เป็นข้อเสนอแนะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการที่ใช้สำหรับการจัดทำข้อเสนอแนะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การนำภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ให้แก่เด็กและเยาวชนทุกคนและเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งอย่างเป็นระบบอย่างเห็นเป็นรูปธรรมและให้มีคุณภาพมาตรฐานตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้สรุปการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ครูที่ปรึกษาให้มีความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดเวลาและอำนวยความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการเยี่ยมบ้านนักเรียน
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรกำหนดเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน จัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนอย่างถูกต้องเป็นระบบและเก็บรักษาความลับ แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ปกครองเข้าร่วมทำหน้าที่กับทางโรงเรียน
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามงานอย่างใกล้ชิด จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่หลากหลายและต่อเนื่อง โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบของกิจกรรม
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียน ควรกำหนดการจัดกิจกรรมของนักเรียนให้มีความเหมาะสมและหลากหลาย จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน การใช้นักเรียนเชิงบวกในการปรับเปลี่ยนและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีทักษะในการให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธ์ภาพ และความศรัทธาเชื่อถือให้กับนักเรียน โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกโรงเรียนเพื่อให้ความรู้และคำปรึกษาสร้างความเข้าใจและสร้างความร่วมมือระหว่างกันในการช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับโรงเรียนที่จัดการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนำรูปแบบการดำเนินงานไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือกับบุคลากรทุกฝ่ายและโรงเรียนต้องคำนึงถึงความพร้อมของบริบทในด้านต่าง ๆ ก่อนดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

1.2 สารสนเทศเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรเร่งส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงวิจัยเชิงพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เป็นระบบแบบแผนยิ่งขึ้น และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ควรมีการศึกษาและส่งเสริมงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยการทำ Case Study ด้านพฤติกรรม การเรียน และความร่วมมือของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงการศึกษาและติดตามการประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บรรณานุกรม

นงลักษณ์ วิรัชชัย. การวิเคราะห์อภิมาน (Meta-analysis). กรุงเทพฯ: นิชินแอด เวอร์ไทซิงกรุ๊ป, 2542.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย:

การวิเคราะห์อภิมาน(Meta-analysis). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

อวยพร เรื่องตระกูล และคนอื่น ๆ. การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ระหว่างปี 2546-2552 ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพฯ:

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553.

Glass, Gene, V. B. McGaw, and M. L. Smith. *Meta-analysis in Social Research*. Beverly Hills: sage publications.1981

Hunter, J. E., F. L. Schmidt, and G. B. Jackson. *Meta-Analysis: Cumulating Research Findings Across studies*. Beverly Hills: Sage Publications, 1982.

Shadish, W. R. "Meta-analysis and the Exploration of Causal Modeling Process: a Primer of Examples, Methods and Issues," *Psychology Methods*. 1 (1996): 47-65